

Norges Bank
Postboks 1179 Sentrum
0107 OSLO

Vår referanse
25/752
Deres referanse

07.08.2026

Motsyklisk kapitalbuffer tredje kvartal 2026

I dette brevet redegjøres det for Finanstilsynets vurderinger av betydning for fastsettelsen av motsyklisk kapitalbuffer for tredje kvartal 2026, jf. [bestemmelse om beslutning om motsyklisk kapitalbuffer og råd om systemrisikobuffer](#) § 2 om utveksling av relevant informasjon og vurderinger mellom Finanstilsynet og Norges Bank. Finanstilsynets vurderinger av utsiktene for finansiell stabilitet og situasjonen i bankene framgår av [Finansielt utsyn juni 2026](#).

Nasjonalregnskapstall viser at BNP for Fastlands-Norge økte med 1,8 prosent¹ fra 4. kvartal 2024 til 4. kvartal 2025, og 0,2 prosent² fra 4. kvartal 2025 til 1. kvartal 2026. Den registrerte arbeidsledigheten (NAV) var i juli på 2,1 prosent. SSBs arbeidskraftundersøkelse (AKU) viste en økning i arbeidsledighet fra 3,9 prosent i juli 2024 til 4,6 prosent i juli 2025³. Deretter har nivået vært nokså stabilt (4,7 prosent i juni 2026). Sentrale prognosemiljøer venter svak til moderat vekst i fastlandsøkonomien framover, over tid en nedgang i inflasjonen mot målet og nokså lav arbeidsledighet. Internasjonalt har IMF og OECD nedjustert vekstanslag og oppjustert inflasjonsprognoser som følge av konflikten i Midtøsten.

Geopolitiske endringer og pågående konflikter øker risikoen for finansiell ustabilitet. Prisstigningen kan øke som følge av forstyrrelser i distribusjonsskjedene, samtidig som veksten dempes. I flere land har offentlig gjeld økt de siste 20 årene og ventes å stige videre, drevet av økte forsvarsutgifter og en aldrende befolkning. Erfaringer viser at risikopremiene i finansmarkedene kan øke brått og kraftig i perioder med uro.

I det norske finansielle systemet er de viktigste sårbarhetene fortsatt høy husholdningsgjeld og høye bolig- og næringseiendomspriser.

Gjeld som andel av disponibel inntekt i norske husholdninger har avtatt siden begynnelsen av 2022. Gjeldsbelastningen er likevel på et høyt nivå både historisk og sammenliknet med andre land, og mange husholdninger har høy gjeld som andel av inntekt. Husholdningenes rentebelastning er også på et høyt nivå, men har falt siden slutten av 2023. Gjeldsbetjeningsproblemer i husholdningene kan gi store ringvirkninger på resten av økonomien og kraftig forsterke et økonomisk tilbakeslag.

Boligprisveksten har på landsbasis vært forholdsvis moderat de siste kvartalene. Et sesongjustert boligprisfall på 1,1 prosent i juli trakk ned tolv månedersveksten til 2,2 prosent på landsbasis, men med betydelige regionale forskjeller. Både salg og igangsetting av nye boliger er på historisk lave nivåer. Veksten i gjeld og boligpriser kan ta seg opp dersom inflasjon og rentenivå avtar i årene framover.

Tolv månedersveksten i kreditt til husholdningene var på 4,7 prosent i juni. Kredittveksten er fortsatt lavere enn veksten i husholdningenes inntekter, men differansen mellom de to vekstratene har

¹ Målt i faste priser

² Sesongjustert og målt i faste priser

³ Trendtall

avtatt det siste året. Kredittveksten til ikke-finansielle foretak har økt fra 1,8 prosent i november 2025 til 4,1 prosent i juni 2026. I Norges Banks utlånsundersøkelse for andre kvartal 2026 meldte bankene om litt økt etterspørsel etter lån fra husholdninger og om lag uendret etterspørsel fra foretak, samt omtrent uendret kredittpraksis. For tredje kvartal 2026 venter bankene om lag uendret etterspørsel fra foretak og husholdninger, samt uendret kredittpraksis. Bankene melder om økt konkurranse og forventer at konkurransen vil øke også i tredje kvartal, samt nedgang i utlånsmarginene i andre kvartal og forventet videre nedgang.

Ifølge [Finanstilsynets rapport for første kvartal 2026](#) økte andelen nye lån med pant i bolig som avviker fra ett eller flere av kravene i utlånsforskriften fra 4. kvartal 2025 til 1. kvartal 2026, utenfor Oslo med 0,4 prosentpoeng og i Oslo med 0,1 prosentpoeng. Avviksandelen var henholdsvis 7,2 prosent og 6,0 prosent utenom og i Oslo. Det var flest avvik knyttet til kravet til maksimal gjeldsgrad. Fra 1. kvartal 2025 til 1. kvartal 2026 økte andelen nye lån som avviker fra kravet til maksimal gjeldsgrad med 1 prosentpoeng utenom Oslo og 0,5 prosentpoeng i Oslo.

Økt rentenivå har ført til verdifall på næringseiendommer og redusert inntjening i mange nærings-eiendomsselskaper. Avkastningen på næringseiendom er fortsatt lav sammenliknet med renten på risikofrie plasseringer med lang løpetid. Dersom rentenivået holder seg høyere i lengre tid enn markedsaktører har forventet, risikopremien normaliseres, eller leieprisene utvikler seg svakere enn forventet, kan verdien av næringseiendommer falle ytterligere.

Norske banker har høy lønnsomhet og tilfredsstillende regulatoriske kapitalkrav. Både i 2025 og i første kvartal 2026 har lønnsomheten sunket noe, men er fremdeles høyere enn i perioden før 2020. I første kvartal 2026 var bankenes samlede egenkapitalavkastning 12,3 prosent, mot 14,0 prosent i første kvartal 2025. Total rentemargin⁴ har falt og var ved utgangen av mars nesten tilbake på nivået fra før renteøkningene i 2022. Bankenes samlede tap på utlån har økt svakt de siste årene, særlig for utlån til bedrifter, men nivået på tap er fremdeles lavt historisk sett.

Bankenes evne til å bære tap og yte nye lån til kredittverdige kunder i nedgangstider er avhengig av at bankene har tilstrekkelig egenkapital. [Finanstilsynets årlige stresstest](#) av norske banker viser at kapitaldekningen kan bli vesentlig svekket i et kraftig tilbakeslag. Over tid er det de regulatoriske kravene som avgjør bankenes soliditet. Innenfor rammen av det europeiske regelverket bør kapitalkravene innrettes slik at de bidrar til å opprettholde den reelle soliditeten.

Kravet til motsyklisk kapitalbuffer er nå 2,5 prosent. Etter Finanstilsynets vurdering er det ikke grunnlag for å endre kravet til motsyklisk kapitalbuffer.

For Finanstilsynet

Knut Haugan
Avdelingsdirektør

Ludvig Hoff Sandland
rådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk.

⁴ Summen av bankenes innskuddsmargin og utlånsmargin som publisert av [SSB](#)